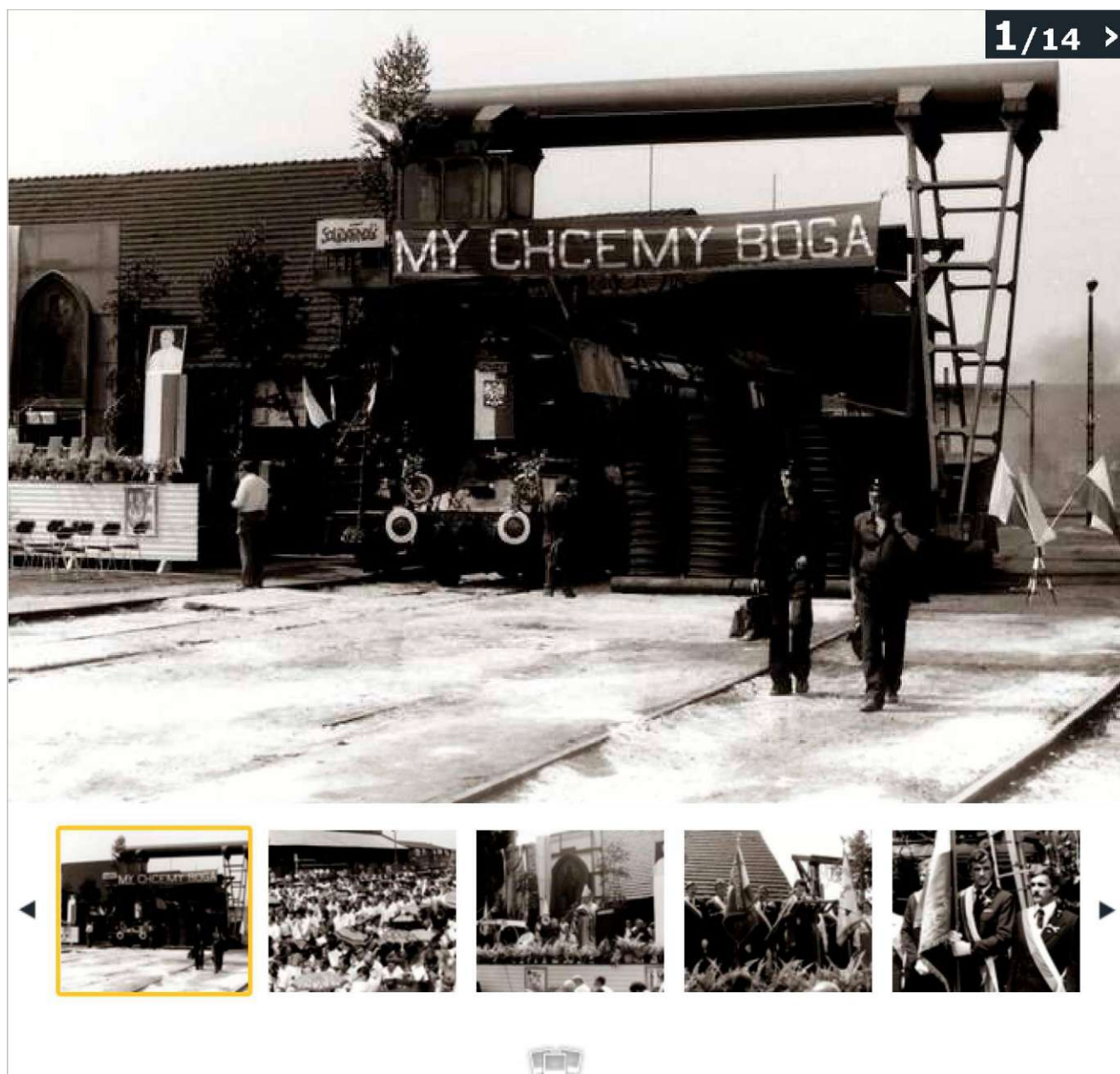

Zobacz, jak rocznicę Lubelskiego Lipca świętowano 31 lat temu (ZDJĘCIA, WIDEO)

Data dodania: 2012-07-20 20:26:56 • Ostatnia aktualizacja: 2012-07-22 10:55:47

Aleksandra Dunajska

Od strajków Lubelskiego Lipca, m.in. w Lokomotywowni Lublin, mijają 32 lata. Obchody rocznicy protestu kolejarzy zaplanowano na niedzielę. A my, dzięki zdjęciom i filmowi przekazanym przez Michała Kasprzaka, uczestnika strajków z 1980 r., pokazujemy, jak Lublin świętował rok po wydarzeniach Lipca'80.

Pokaż wszystkie miniatury (14)

Z Michałem Kasprzakiem, uczestnikiem strajku 1980 r. w Lokomotywowni Lublin i autorem zdjęć i filmu z obchodów rocznicy tamtych wydarzeń, rozmawia [Aleksandra Dunajska](#)

Dzięki Pana fotografiom możemy dziś zobaczyć, jak obchodzono pierwszą rocznicę strajków 1980 r. w Lokomotywowni Lublin. Jaka była atmosfera tamtych wydarzeń?

To był czas euforii, okres działania pierwszej "Solidarności", cały czas żywe było wspomnienie [Lubelskiego Lipca](#). Wtedy nikt jeszcze nie spodziewał się [13 grudnia](#). Proszę zobaczyć, ilu ludzi brało udział w obchodach, na pewno więcej niż dziś. Wiele osób angażowało się też w przygotowania. Ktoś przystroił ołtarz, który stał na kołach od parowozu, grupa ludzi pojechała do kościółka na Kunickiego po obraz św.

Katarzyny. W czasie uroczystości poświęcono nowy sztandar Komisji Oddziałowej NSZZ "S" Lokomotywowni Lublin, ale też sztandar Komisji Węzła PKP.

Na zdjęciach widać wiele znanych postaci tamtego okresu.

Uwieczniłem działaczy "Solidarności", przyjaciół, wspaniałych ludzi. Na fotografiach są np. znani opozycjoniści, jak Janusz Rożek czy Kazimierz Światoń. Zdjęcia przywołują na pewno ciepłe wspomnienia, chociaż są też gorsze. Niektóre osoby fotografowałem jako opozycjonistów, a potem okazali się tajnymi współpracownikami SB.

Część zdjęć pokazuje też powstawanie pomnika Doli Kolejarskiej w Lokomotywowni.

W budowę pomnika, który został odsłonięty 25 listopada, włączyło się wiele osób. Szyny, z których powstał, załatwił Irek Moncik. W stanie wojennym SB go ciągała za to na przesłuchania. Mieliśmy też wśród załogi kamieniarza, który w całej inicjatywie bardzo pomógł. Chociaż ja powstaniu pomnika w tej formie byłem przeciwny. Nie było na nim przecież żadnej informacji o strajku. Ale też przyznam, że po 13 grudnia ten monument nabrał dla mnie nowego znaczenia. A na 20. rocznicę odsłoniliśmy tablicę, z której wynika, co się w tym miejscu działo.

Jest Pan autorem wielu zdjęć z lat 80.

Fotografowanie było moją pasją od piątej klasy podstawówki. W 1981 roku zdjęcia robiłem praktyką, kręciłem też filmy radziecką kamerą. Dzisiaj publikowane fotografie oraz film nie były nigdzie wcześniej publicznie prezentowane. No może poza czasem, kiedy oglądaliśmy je z kolegami w czasie stanu wojennego, ku pokrzepieniu serc.

Żałuję tylko, że nie mam żadnych zdjęć z samych strajków 1980 roku.

W ogóle niewiele się ich zachowało.

Ludzie na początku lat 80. ogólnie rzadko fotografowali, nie mieli sprzętu, trudno było kupić filmy. A w czasie strajków prawie w ogóle nie robiono zdjęć. Po pierwsze dlatego, że mało kto miał wówczas do tego głowę. Po drugie - nie chciano przygotowywać "dowodów", które mogłyby być później przejęte przez bezpiekę.
* * * *

W niedzielę w Lublinie uroczystości rocznicowe rozpoczną się o godz. 9.30 przemarszem z dworca PKP na teren byłej Lokomotywowni Lublin. W tym miejscu odprawiona zostanie msza święta, a potem złożone zostaną kwiaty pod pomnikiem Doli Kolejarskiej.